

COP #11 : Hoe vertel ik het mijn wethouder?

donderdag 24 mei 2018

Wordt dit de warmste mei in 300 jaar?

COP #11 : Hoe vertel ik het mijn wethouder?
donderdag 24 mei 2018

Rinske Wessels

Sociaal-economisch onderzoek
Huisvestingsprogramma Bolivia

Duurzaamheidsagenda
RIVUS

Samen
Ruimte
Maken

Ontwerpend onderzoek
IABR-2016-The Next Economy

Cursus Duurzame Stedenbouw
Rijksvastgoed Bedrijf

Programma

12:30

Introductie (Michiel Brouwer en Rinske Wessels)
Pitches voorbeelden uit de regio
Ons verhaal: kapstok; plenair en in groepen uiteen
Terugkoppeling

14:00

Rondleiding Green Village - Waterstraat

15:15

Pauze

15:30

Communicatie: Hoe vertel je jou verhaal? (Anabella Meijer)
In groepen uiteen, bereid je pitch voor
Plenair terugkoppeling

17:00

Borrel

Stresstests

Westland

Bodegraven-Reeuwijk

Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk

Gouda - onderdeel GRP -
Door Nelen & Schuurmans

Maassluis - Onderdeel van GRP?

Rotterdam - Deltaplan Rotterdam (+sociaal programma
+ uitvoeringsagenda)

Schiedam - Door Nelen & Schuurmans

Delft - Adaptatiestrategie

Voorne-Putten - Gezamenlijke strategie

Vlaardingen - Waterklimaatplan

Leiden - Klimaatadaptatie-strategie

Den Haag - Vertalen naar Handboek OR, uitvoering
en bewoners bewust maken

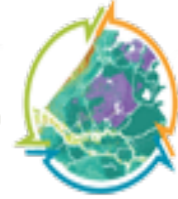
Leidschendam - Voorburg

Light

Uitgewerkt

Adaptatiestrategie

Uitvoeringsfase

Wethouderpositie

Duurzaamheid

- **Schiedam** (Integraal college thema)
- **Maassluis** (?)
- **Gouda** (water zat ook in zelfde portefeuille)
- **Bodegraven-Reeuwijk**
- **Den Haag** (collegebreed betrokken)
- **Leiden**
- **Delft**

Ruimtelijke Ontwikkeling

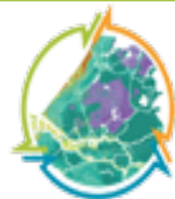
- **Vlaardingen**
- **Barendrecht,**
- **Albrandswaard**
- **Ridderkerk**
- **Rotterdam** (bij meerdere indirect)

Water

- **Maassluis**
- **Midden-Delfland**
- **Westland**

Klimaatadaptatie

- **Hellevoetsluis**

Kapstok

Wat is Klimaatadaptatie?

Regionale voorbeeldprojecten

inspiratie uit Pitches + Posters

Opgave: Wat is de urgentie voor de gemeente?

Wat zijn de huidige regelingen en programma's?

Landelijk: DPRA stresstest + risicodialoog
Provinciaal: klimaatatlas, verdichtingsopgave + Klimaatadaptatie in de omgevingsvisie
Regionaal: Werkregio's + MRDH
Lokaal: Klimaatadaptatie in de omgevingsvisie en omgevingsplan

Projecten in de gemeente die al lopen

Eigen inventarisatie

Wie zijn de spelers?

Bewoners
Bedrijven
Rainproof
De Urbanisten
Nelen & Schuurmans
Deltares

...

7ambities
voor een waterrobuuste en
klimaatbestendige inrichting
van Nederland

Kwetsbaarheid
in beeld brengen

Kwetsbaarheid in Beeld

- Stresstest-light (feb'18)
- doorontwikkeling stresstest
- doorontwikkeling 'Hitte'

Risicodialoog voeren
en strategie opstellen

Risicodialoog

- bezig met uitwerking:
- wat ondersteunt dat?
- wat zijn ervaringen?

Reguleren en
borgen

Gouvernance

- 40 werkregio's als aanspreekpunt
- jaarlijkse rapportage

Overige activiteiten

- **In Regeerakkoord:**
  - geen extra budget voor RA
  - Interbestuurlijk programma “Samen aan de slag voor het Klimaat”
  - KA is daarvan een onderdeel, naast mitigatie en circulaire economie
  - 350 M€ per jaar beschikbaar
- **Bestuursakkoord Klimaatadaptatie**
  - wordt 4 juli bekend
- **Regionale Klimaatenvelloppe (LNV)**
  - in juni zal brief rondgaan
  - eenmalig 950 M€ beschikbaar

Hittestress

Kwetsbaarheid in Beeld

- doorontwikkeling 'Hitte':
- wat moeten we meten?
- welke data zijn belangrijk?

Themabijeenkomst Hitte vanuit CAS en DPRA (mei 2018)

met:

DPRA: Annemiek Roeling

TNO: Peter Bosch

RIVM: Ton de Nijs, Ellen Brand

TU Delft: Frank van der Hoeven

WUR: Bert Heusinkveld, Cor Jacobs

HvA: Jeroen Kluck, Lisette Klok

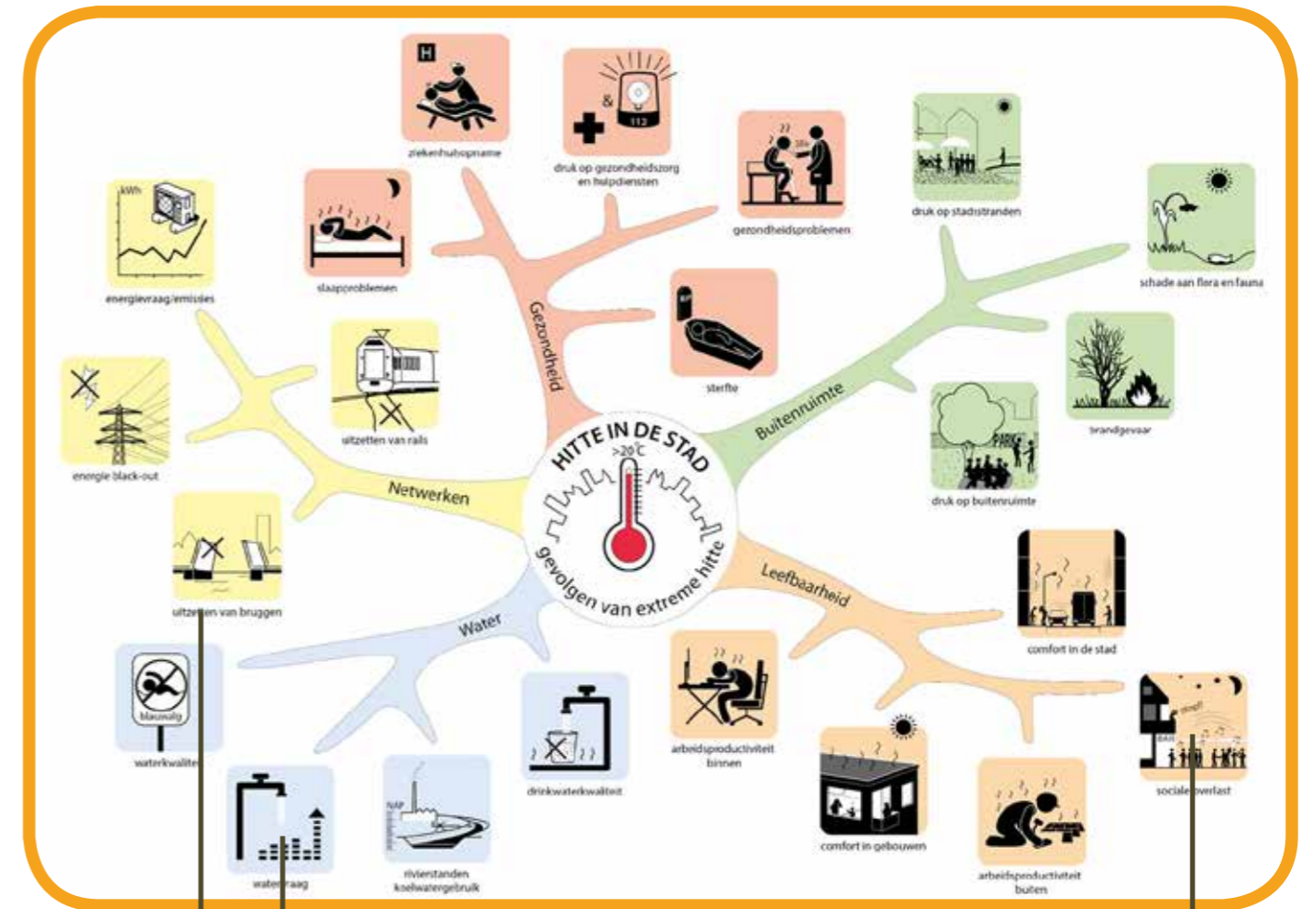
KNMI: Reinder Ronda

CAS: Hasse Goosen, Arjen Koekoek

'gebruikers'

COP: Michiel Brouwer

Zwolle: Otto Hettinga

bodemtemperatuur

ΔT (dag) - T(dag-1)

$\sum T$ (nacht)..T(nacht+3)

Onderwerp	Doel	Nodige gegevens	Belang
Energielevering	continuïteit van levering	T(dag) + ΔT (2 dagen)	**
Leefbaarheid op straat	prettige leefomgeving	T(dag) en T(nacht)	*****

Kapstok

Wat is Klimaatadaptatie?

Regionale voorbeeldprojecten

inspiratie uit Pitches + Posters

Opgave: Wat is de urgentie voor de gemeente?

Wat zijn de huidige regelingen en programma's?

Landelijk: DPRA stresstest + risicodialoog

Provinciaal: klimaatatlas, verdichtingsopgave + Klimaatadaptatie in de omgevingsvisie

Regionaal: Werkregio's + MRDH

Lokaal: Klimaatadaptatie in de omgevingsvisie en omgevingsplan

Projecten in de gemeente die al lopen

Eigen inventarisatie

Wie zijn de spelers?

Bewoners

Bedrijven

Rainproof

De Urbanisten

Nelen & Schuurmans

Deltares

...

